

Í KJALARVØRRI MARIE BRUNNI

LEITING Við teimum sjei brunnunum, sum eru boraðir seinastu 10 árin, hava vit fingið eina nógv størri vitan um undirgrundina, og spurningurin er, um vit ikki nærkast eini støðu, har vit skilja undirgrundina so mikið væl, at teir komandi brunnarnir fara at geva verulig úrslit skrivar Jan Müller í analysuni.

Jan Müller

Hóast føroyingar sum heild ikki hava givið sær stórvegis far um seinastu boringina á landgrunninum, eitt nú tí so nógvar aðrar tíðindasøgur hava sett dagsskránna, so mundi úrslitið av boringini kortini koma óvart á mong, tí vónirnar til eitt fund hesaferð vórðu hægri enn undan fleiri av undanfarnu brunnunum.

tey kunnu siggja í núverandi støðu. Stóri spurningurin er eisini, um tað er hugsandi, at týdandi vitan verður afturhildin, soleingi feløgini gera víðari analysur?

Vit kunnu so ikki annað enn fyrihalda okkum til tíðindaskrivini frá ávikavist Faroe Petroleum og Jarðfeingi, sum vórðu rættliga positiv, og søgdu frá, at nú verður farið aftur til

um ta vanligu eftirmetandi frágreiðingina stutt eftir. Tað gera tey so ikki, og tað er áhugavert.

Tikin á bóli?

Sum skilst á keldum í oljuheiminum vórðu feløgini í ávísan mun tikin á bóli, tá borurin kom longur og longur niður í undirgrundina. Jarðfrøðin vísti seg ikki heilt at svara til forsøgnirnar,

at her var talan um eitt stórt fund. Um hetta eisini er eitt senario vit kunnu koma út fyri á Anne Marie leiðini ella í nærumhvørvinum, kunnu vit lata vera ósagt. Tað vil tíðin vísa. Eitt er tó vist: vit hava ikki orsök til at missa mótið orsakað av Anne Marie boringini, tí feløgini sambært Jarðfeingisstjóranum fara nú at brúka tíð og orku til at arbeiða víðari við tilfarinum.

Hóast tað er avmarkað, hvat er komið alment fram um seinasta brunnin, so skilst, at feløgini, tá tey vórðu komin á mál við boringini, umrøddu møguleikan fyri at bora enn longur, tí nógv gass varð staðfest. Nøkur av feløgnum í samtakinum vildu bora longur niður, tí gassið kundi vera ein ábending um, at olja kanska var niðriundir ella í nánd. Tá avtornaði vórðu feløgini kortini samd um at gevast á umleið 4000 metra dýpi, sum varð ætlað boridýpið, men gjørdur so eisini av at halda fram við at kanna tilfarið.

Nettup hetta við at fara longur niður er ein spurningur, sum hevur verið frammi fyrr. Vit sóu tað í William-brunninum hjá BP, har eitt av feløgnum í samtakinum vildi bora longur niður enn upprunaliga ætlað. Men tað hendi so ikki, tó at tann brunnurin ikki bleiv sementeraður med alla men proppur settur í, so onnur feløg í framtíðini kunnu venda aftur til hann. Sama er ikki galdandi fyri ENI-brunnin. Hann er endaliga frágingin. Skal borast aftur í umhvørvinum, má nýggjur brunnur til.

Vaila formatiónin

Millum serfrøðingar verður nógv tosað um eina serstaka formatión í undirgrundini, sum nevnist Vaila, sum í fleiri brunnunum vestan fyri Hetland

hevur víst seg at goyma olju. Tað er m.a. hana feløgini fara eftir, tá borað verður um okkara leiðir eisini. Heri Ziska, ein serfrøðingur á Jarðfeingi hevur hetta at siga um umrøddu jarðløg:

“Vaila er ein formatión, tvs. nøkur jarðløg frá ávís-um tíðarskeiði, sum eru avleirað her um leiðir, og sum í fleiri førum hevur víst seg at innihalda kolvetni. Tað var eisini eitt av høvuðsmálunum í fyrstu boringunum á føroyskum øki, í Judd lægdini, tí at har var man nærhendis fundum í Vaila hinumegin markið, Foinaven, Schiehallion osf.

Ideella boridýpið er ymiskt alt eftir, hvar tú er og hvørjum tú fer eftir. Um málið er eitt leitimið, sum líkist Cambo fundinum beint hinumegin markið, so er ongin grund til at fara serliga djúpt, men um málið er eitt leitimið, sum líkist Lochnagarfundinum eisini hinumegin markið, so kann verða neyðugt at fara rættuliga djúpt. Við báðum, og øllum hinum relevantu miðunum, eru so aftur fleiri ókendir faktorar, og á føroyskum øki er ein tann størsti ókendi, at vit ikki vita, hvussu djúpt hesi lögini liggja ella um grýtið er tað sama her sum hinumegin markið. Her hava vit einans tulkningar og modelleringar at halda okkum til. Uttan kalibrering (tvs. boringar) veit man tað ikki við vissu, men man hevur ymisk senario. Td. var Statoil undan 6104/21-1 boringini (sum bleiv brúkt til at testa Brugdu-leitimiðið við), frammi við prognosum var, at basalt-tjúkkin var onkunstaðni millum 500 og 2500 m. Tvs. óvissan um hvussu djúpt t.d. Vaila, ið er eldri enn basaltið, lá, var 2 km. Ein boriætlan skal so fyrihalda seg til hesa óvissu, og tað vil altíð verða

eitt dýpi, har man metir, at tað loysir seg ikki at fara longur.

Eitt dømi um at dýpi variera, er á Clair feltinum vestan fyri Hetland, har kolvetnisberandi fláirnar finnast á uml. 1,5 km dýpi. Somu fláir eru funnar á einum dýpi uppá 3,5 km á Corona rygginum, mitt í Hetlandsrennuni. Um farið verður út í legugrýtislægdirnar, so er vantandi, (er ikki borað enn) at man skal rættuliga nógv longur niður fyri at finna somu fláir.

Tá borað verður, er tað ein heildarmeting, sum avger, hvussu djúpt ein velur at bora. Har verður tikið atlit til kostnað, og teir síðstu metrarnir kosta rættuliga nógv meir enn teir fyrstu. Harafturat verður tikið atlit til leitivánir, og har er staðfest, at tess longur niður ein fer, jú verri blívur goymsligrýtið. Nær tað er ov vánaligt til, at tað loysir seg at royna, er aftur nakað, sum kann verða ávirkað av serligum faktorum. T.d. so var tað óvantað ringt í Marjunfundinum á føroyska landgrunninum í mun til Franklin og Elgin feltini í Norðsjónum, har óvantað gott goymsligrýti er at finna útvið 6 km. undir havbotninum. Aðrir faktorar hava eisini ávirkan. Alt verður tí vígað saman í eina heildarmynd, og so verður boringin designað til tað dýpið, har samanrenning av møguleikum fyri positivum úrsliti og kostnaður av at bora ganga upp í eina hægri eind.” sigur serfrøðingurin hjá Jarðfeingi.

Statoil tveir brunnar

Hóast vit skulu vera realistisk og hvørki undir-ella yvirmeta úrslitið av einum brunni sum Anne Marie í verandi støðu, so er tað eisini skeivt at koma til ta niðurstøðu

Tyrilan hjá Atlantic Airways til arbeiðis á landgrunninum

Bæði jarðfrøðingar og umboð fyri oljufeløg mettu nevniliga møguleikan fyri at gera eitt fund í hesum sjei ynda brunninum at vera rímuliga góðan, hóast fyristøðufelagið ENI alla tíðina hevur havt tunguna mitt í muninum og tí heldur ikki viljað fyrigyklað nøkrum, hvussu sannlíkt tað var at gera eitt fund.

Kolvetni í tunnum sandgrýtisfláum og lovandi úrslit fyri framtíðar leitning vóru nakrar av útmeldingunum eftir boringina. Um somu tíð skrivaðu útlendskir miðlar um enn eina miseydnaða boring á føroyska landgrunninum. Tað veldst so um, hvørji eyguni eru, sum siggja – og ikki minst – hvat

tekniborðið at analysera tilfarið úr undirgrundini.

Eisini útsøgnirnar eftir tað frá bæði myndugleikum og oljufólki hava verið jalligar, tó at einki fund eftir øllum at døma er gjørt. Men spurningurin er, hvat vit kunnu lesa millum linjurnar. Hví hava feløgini ynskt at brúka nógva tíð og orku til at halda fram við kanninum? Var brunnurin heilt miseydnaður høvdu feløgini tá ikki skjótast pakkað saman! Tá feløgini kortini lata Jarðfeingi vita, at tey ætla at arbeiða víðari við tilfarinum í longri tíð, so kann tað vera ein ábending um, at tað kortini ikki stendur so illa til. Var einki at fara eftir, høvdu feløgini latið myndugleikum-

ið m.a. byggja á seismiskar kanningar. Og hvat merkir so tað! Nettup hetta at fara frá einum brunni við nógvum nýggjum data fyri so at analysera tað og møguliga koma til nýggja niðurstøðu er ikki so ókent í hesi vinnu. Nakað líknandi hendi, tá stóra oljukeldan Rosebank/Lochnagar varð funnin beint hinumegin markið. Tá fyrstu boriúrslitini vóru ivasom og ikki júst svaraðu til forsøgnirnar, fóru feløgini aftur til tekniborðið fyri at analysera tilfarið meira. Sum skilst komu tá undan kavi so mikið áhugaverdir upplýsingar, at feløgini gjørdur av at seta borin í aftur undirgrundina. Eftir tað var lættari at staðfesta,